

права в державі, але й для розробки чинного оперативно-розшукового законодавства.

1. Основи оперативно-розшукової діяльності». Навчальний посібник. Автори: О. Ю. Анциферов, М.В. Стащак, В. В. Шендрик та ін. / за редакцією С.М. Гусарова. Х.: Вид-во ХНУВС, 2015. 312 С.

2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.

3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_043.

4. Конституція України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

5. Про Національну поліцію: Закон України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/580-19.

6. Козаченко І. П. Дотримання прав і свобод людини у проведенні тимчасових і виняткових оперативно-розшукових заходів. Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. 2010. № 1 (1). С. 161–169.

***Журавель Валерія**, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

***Телійчук Віталій Григорович**, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент*

МІСЦЕ І РОЛЬ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

У наукових працях із теорії оперативно-розшукової діяльності та кримінального процесу, а також у публікаціях фахівців у галузі кримінального права та кримінології періодично виникають дискусії щодо співвідношення понять «боротьба» та «протидія» як у контексті злочинності загалом, так і щодо окремих видів злочинів. Та все ж таки перевага надається поняттю «протидія злочинності».

Існує думка про те, що протидія злочинності за своїм характером є правоохоронною діяльністю, яку розглядають як багатофункціональне та

різноаспектне поняття, що охоплює майже всі сфери державної діяльності. Її здійснюють на загально соціальному та соціальному рівнях. Загально соціальна протидія злочинності є основою соціальної протидії. Її здійснюють шляхом правового реагування на вчинення злочину та соціально-кримінологічного запобігання новим злочинам. Процес реагування на вчинений злочин утворює самостійну систему заходів, які застосовують у певній послідовності.

О.М. Бандурка та О.М. Литвинов ознаками протидії злочинності вважають заходи реагування на вчинений злочин. До цих ознак вони відносять:

- діяльність державних органів, інститутів громадянського суспільства, організацій і фізичних осіб у межах їх повноважень, спрямована проти злочинних посягань
- метою протидії є мінімізація та (або) ліквідація наслідків злочинної діяльності
- може здійснюватися як за допомогою ранньої (профілактичної) запобіжної діяльності, спрямованої на виявлення й подальше усунення причин протиправної (злочинної) діяльності, так і за допомогою боротьби, спрямованої на виявлення, запобігання, припинення, розкриття і розслідування злочинів [3].

Функції оперативних підрозділів зумовлені тими повноваженнями, які покладено на них законодавцем. Визначальними для діяльності оперативних підрозділів мають бути норми Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [2]. Це цілком закономірно, оскільки оперативні підрозділи правоохоронних органів і є суб'єктами.

На нашу думку, кримінальна поліція відіграє важливе значення у протидії злочинності, адже саме підрозділи кримінальної поліції мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність, за допомогою якої гласно або негласно можна встановити осіб, які вчинили злочин, осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, безвісти зниклих осіб, а також осіб, які мають намір або можуть вчинити злочин. Протидія злочинності напряму пов'язана саме з особами, які мають намір або можуть вчинити злочин, їх виявленням і встановленням. До таких осіб відносяться особи низького соціального статусу, а також особи, які відбували покарання у місцях позбавлення волі. Ці дві категорії осіб в більшій мірі і вчиняють злочини.

Протидіяти вчиненню злочину набагато легше, ніж потім встановлювати попередній стан суспільних відносин, яким була завдана шкода внаслідок вчинення кримінального правопорушення, розслідувати уже вчинене кримінальне правопорушення та знаходити винних та до нього причетних. Підрозділи кримінальної поліції зобов'язані здійснювати пошук людей, схильних до вчинення злочину та проведення з ними оперативно-профілактичних заходів, з метою недопущення вчинення злочинів

(проводити з ними бесіди, здійснювати нагляд щодо висвітлення за можливого планування вчинення протиправних дій чи злочинів та ін.).

Отже, з впевненістю можна сказати, що у протидії злочинності підрозділи кримінальної поліції займають провідне місце, оскільки, левову частку виявлення, попередження та запобігання злочинів здійснюють, саме ці підрозділи, а також у межах своїх функціональних обов'язків здійснюють супроводження кримінального провадження.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. №580-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.11.2020)

2. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України в редакції № 912-IX від 17.09.2020.

3. Бандурка О.М. Стратегія і тактика протидії злочинності: монографія. Харків: Ніка Нова, 2012, 318 с.

Загоровська Ілона, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Олексенко Володимир Григорович, старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЩОДО ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ У ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.

Відповідно до ч.1 ст.246 Кримінально процесуального кодексу (далі - КПК) України негласні слідчі (розшукові) дії - це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених цим Кодексом [2].

Рішення про проведення НС(Р)Д приймається слідчим, прокурором, а у виняткових випадках визначеними КПК слідчим суддею.

Взаємодія слідчого та оперативних працівників – це спільна співпраця при досудовому розслідуванні з розподілом певних функцій, взаємних обов'язків, які спрямовані на розкриття злочинів.